

2013 m. spalio 23 d., trečiadienis

P7_TA(2013)0448

Dėl migracijos srautų Viduržemio jūros regione, ypatingą dėmesį skiriant tragiškiems įvykiams prie Lampedūzos krantų

2013 m. spalio 23 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl migracijos srautų Viduržemio jūros regione, ypatingą dėmesį skiriant tragiškiems įvykiams prie Lampedūzos krantų (2013/2827(RSP))

(2016/C 208/13)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją,
- atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
- atsižvelgdamas į 1949 m. Ženevos konvencijas ir jų papildomus protokolus,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro (UNHCR) 2013 m. spalio 12 d. pareiškimą,
- atsižvelgdamas į 2012 m. balandžio mėn. Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos pranešimą „Žmonių žūtis Viduržemio jūroje“,
- atsižvelgdamas į ankstesnius JT specialiojo pranešėjo migrantų žmogaus teisių klausimais pareiškimus ir į 2013 m. balandžio mėn. paskelbtą naujausią ataskaitą dėl ES išorės sienų valdymo ir jo poveikio migrantų žmogaus teisėms,
- atsižvelgdamas į savo 2013 m. spalio 9 d. rezoliuciją dėl ES ir valstybių narių priemonių siekiant spręsti klausimą dėl pabėgėlių srauto, kurį lėmė konfliktas Sirijoje⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 439/2010 dėl Europos prieglobsčio paramos biuro įsteigimo⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į Europos Parlamento ir Tarybos pasiūlymą dėl reglamento, kuriuo nustatomos išorės jūrų sienų stebėjimo vykdant Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros koordinuojamą operatyvų bendradarbiavimą taisyklės (COM(2013)0197),
- atsižvelgdamas į 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1168/2011, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2007/2004, įsteigiantis Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrą⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į per pirmąjį svarstymą 2013 m. spalio 10 d. priimtą Europos Parlamento poziciją, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. .../2013, kuriuo sukuriama Europos sienų stebėjimo sistema (Eurosur)⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. kovo 20 d. Komisijos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą komunikatą „Europos kaimynystės politika: siekiama glaudesnės partnerystės“ (JOIN(2013)0004),

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0414.

⁽²⁾ OL L 132, 2010 5 29, p. 11.

⁽³⁾ OL L 304, 2011 11 22, p. 1.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0416.

2013 m. spalio 23 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į savo 2011 m. balandžio 7 d. rezoliuciją dėl Europos kaimynystės politikos peržiūros pietų aspekto ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/115/EB dėl bendrų nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo standartų ir tvarkos valstybėse narėse ⁽²⁾,
  - atsižvelgdamas į 2009 m. balandžio 6 d. Tarybos sprendimą 2009/371/TVR dėl Europos policijos biuro (Europolo) įsteigimo ⁽³⁾;
  - atsižvelgdamas į 2013 m. vasario 25 d. klausimą, į kurį atsakoma žodžiu, O-000021/2013 – B7-0119/2013 dėl savanoriškos nuolatinės Sąjungos perkėlimo sistemos,
  - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ataskaitą dėl komiteto delegacijos vizito į Lampedūzą 2011 m. lapkričio mėn.,
  - atsižvelgdamas į 2013 m. spalio 9 d. Komisijos pirmininko José Manuelio Barroso ir už vidaus reikalus atsakingos Komisijos narės Cecelios Malmström vizitą į Lampedūzą ir į tą pačią dieną vykusias susijusias diskusijas plenariniame posėdyje ES migracijos politikos Viduržemio jūros regione klausimu, ypatingą dėmesį skiriant tragiškiems įvykiams prie Lampedūzos krantų,
  - atsižvelgdamas į 2013 m. spalio 23 d. rezoliuciją „Kova su organizuotu nusikalstamumu, korupcija ir pinigų plovimu. Rekomendacijos dėl veiksmų ir iniciatyvų, kurių reikia imtis“ ⁽⁴⁾, ypač atkreipdamas dėmesį į kovą su prekyba žmonėmis ir prekyautojais mirtimi,
  - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 77, 78, 79 ir 80 straipsnius ir ES pagrindinių teisių chartijos 18 ir 19 straipsnius,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 ir 4 dalis,
- A. kadangi pastarųjų tragiškų įvykių prie Lampedūzos krantų aukomis tapo mažiausiai 360 migrantų ir daug kitų dingo be žinios;
- B. kadangi Tarptautinė migracijos organizacija nurodo, jog nuo 1993 m. jūroje žuvo mažiausiai 20 000 žmonių, ir dar kartą pabrėžia, kad būtina imtis visų įmanomų priemonių siekiant išgelbėti pavojuje atsidūrusių žmonių gyvybę ir kad valstybės narės turi tvirtai laikytis savo tarptautinių įsipareigojimų vykdyti gelbėjimo operacijas jūroje;
- C. kadangi ES lygmeniu vis dar trūksta aiškumo dėl atsakomybės paskirstymo tarp įvairių subjektų, susijusių su pagalbos teikimu nelaimės ištiktiems laivams, taip pat dėl atsakomybės už paieškos ir gelbėjimo operacijų koordinavimą;
- D. kadangi kontrabanda ir prekyba žmonėmis užsiimantys asmenys naudojami neteisėta migracija, o aukos verčiamos, viliojamos ar apgaule įtikinamos į Europą vykti naudojantis nusikalstėlių tinklų paslaugomis ir kadangi šie tinklai kelia didelę grėsmę migrantų gyvybei ir problemų ES;
- E. kadangi SESV 80 straipsnyje nustatytas solidarumo ir teisingo atsakomybės pasidalijimo principas;
- F. kadangi naujos persvarstytos bendros Europos prieglobsčio sistemos (BEPS) tikslas yra nustatyti aiškesnes taisykles ir užtikrinti teisingą ir tinkamą asmenų, kuriems reikia tarptautinės apsaugos, apsaugą;
- G. kadangi ES teisės aktais numatytos kai kurios priemonės, pavyzdžiui, Vizų kodeksas ir Šengeno sienų kodeksas, sudarančios galimybę išduoti vizas dėl humanitarinių priežasčių;

⁽¹⁾ OL C 296 E, 2012 10 2, p. 114.

⁽²⁾ OL L 348, 2008 12 24, p. 98.

⁽³⁾ OL L 121, 2009 5 15, p. 37.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0444.

2013 m. spalio 23 d., trečiadienis

- H. kadangi valstybes nares reikėtų skatinti naudoti lėšas, kurias bus galima gauti iš Prieglobsčio ir migracijos fondo, ir lėšas, kurias galima gauti pagal parengiamųjų veiksmų programą, susijusią su pabėgėlių perkėlimo esant kritiškai padėčiai užtikrinimu, – tai apima, be kita ko, ir šias priemones: paramą asmenims, kuriuos JT vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuras (UNHCR) jau pripažino pabėgėliais, paramą kritinės padėties veiksams, kai pabėgėlių grupės, kurioms teikiama pirmenybė, patiria ginkluotą užpuolimą ar susiduria su aplinkybėmis, kurios lemia ypatingai didelį pažeidžiamumą ir kelia grėsmę gyvybei, prirėkus kritinės padėties atvejais papildomos finansinės paramos teikimą UNHCR ir jo ryšių palaikymo organizacijoms valstybėse narėse ES lygmeniu;
- I. palankiai vertina Italijos pradėtą naują patruliavimo, gelbėjimo ir stebėjimo operaciją „Mare Nostrum“, kuri pagerins humanitarinę gelbėjimo veiklą Viduržemio jūroje;
- J. kadangi per neseniai įvykusį savo vizitą į Lampedūzą Komisijos pirmininkas J. M. Barroso pažadėjo, kad vietos gyventojams iš ES lėšų bus skirta 30 milijonų eurų parama;
1. reiškia gilų liūdesį ir apgailėstą dėl tragiškų žūčių prie Lampedūzos krantų; primygtinai ragina Europos Sąjungą ir valstybes nares dėti daugiau pastangų, kad būtų išvengta žūčių jūroje;
  2. mano, kad dėl įvykių Lampedūzoje Europa turėtų pasikeisti ir kad vienintelis būdas išvengti dar vienos tragedijos yra patvirtinti solidarumu, atsakomybe ir bendromis priemonėmis pagrįstą suderintą požiūrį;
  3. ragina teikti humanitarinę pagalbą šią tragediją išgyvenusiems asmenims ir prašo, kad ES ir valstybės narės laikytųsi įsipareigojimų užtikrinti migrantų visuotines pagrindines teises, ypač nelydimų nepilnamečių teises;
  4. pripažįsta Italijos ir Maltos, o ypač Lampedūzos, gyventojų ir nevyriausybinių organizacijų, tokių kaip „Caritas“ ir Raudonasis Kryžius, dideles pastangas vykdančių visų imigrantų ir pabėgėlių pirminio priėmimo ir gelbėjimo operacijas;
  5. palankiai vertina Komisijos ketinimą sudaryti darbo grupę migracijos srutų Viduržemio jūros regione klausimais; mano, kad šios darbo grupės veikla turėtų apimti ir politinius, ir operatyvinius aspektus; primygtinai ragina, kad Parlamentas būtų įtrauktas į tokios darbo grupės veiklą politiniu ar techniniu lygmeniu; taip pat primygtinai tvirtina, kad tokios darbo grupės sudarymas gali būti laikomas tik pirmu žingsniu siekiant taikyti platesnių užmojų požiūrį;
  6. prašo skirti daugiau biudžeto lėšų Europos prieglobsčio paramos biurui (EASO) ir Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrai (FRONTEX), kad būtų padedama valstybės narėms tais atvejais, kai joms reikia didesnės techninės ir operatyvinės pagalbos prie išorės sienų, įskaitant atvejus, susijusius su humanitarinėmis krizėmis ir gelbėjimu jūroje; primena, kad tinkamas šių agentūrų finansavimas yra labai svarbus siekiant parengti suderintą požiūrį; ragina ir valstybes nares sustiprinti praktinį bendradarbiavimą su EASO ir FRONTEX, be kita ko, teikti materialią pagalbą (komandiruoti pareigūnus, teikti materialinę paramą ir t. t.); prašo Tarybos ir Komisijos apsvaistyti galimybę įsteigti ES pakrančių apsaugos tarnybą ir dar vieną FRONTEX veiklos biurą migracijos spaudimą patiriančiuose regionuose, visų pirma Viduržemio jūros regione, pasirinktai valstybei narei dengiant atitinkamas sąnaudas;
  7. pabrėžia dalijimosi atsakomybe prieglobsčio srityje svarbą ir rekomenduoja sukurti objektyviais kriterijais pagrįstą mechanizmą, kuris padėtų sumažinti spaudimą valstybėms narėms, priimančioms daugiausia (absoliučia ar santykinė išraiška) prieglobsčio prašytojų ir tarptautinės apsaugos gavėjų;
  8. pabrėžia, kad tarptautinės apsaugos gavėjų ir prieglobsčio prašytojų perkėlimas yra vienas iš konkrečiausių solidarumo ir pasidalijimo atsakomybe pavyzdžių; pabrėžia, kad svarbu vykdyti tokius projektus, kaip Pabėgėlių perkėlimo iš Maltos į kitas ES valstybes nares bandomasis projektas (EUREMA), pagal kurį tarptautinės apsaugos gavėjai buvo ir yra perkelti iš Maltos į kitas valstybes nares, ir šiuos projektus plėsti, ir ragina parengti daugiau tokių iniciatyvų;
  9. palankiai vertina Komisijos pasiūlymus vykdyti paieškos ir gelbėjimo operaciją jūroje nuo Ispanijos iki Kipro ir sustiprinti Frontex padidinant jos biudžetą ir pajėgumą, taip siekiant gelbėti žmonių gyvybę ir kovoti su prekyba žmonėmis bei kontrabanda;

2013 m. spalio 23 d., trečiadienis

10. ragina teisės aktų leidėjus skubiai susitarti dėl naujų privalomų agentūros FRONTEX koordinuojamoms jūros operacijoms taikomų perėmimo taisyklių, kad būtų sukurtos veiksmingos ir suderintos ES lygmens gelbėjimo priemonės ir užtikrinta, kad operacijos būtų vykdomos visapusiškai laikantis atitinkamų tarptautinių žmogaus teisių ir pabėgėlių teisės aktų bei standartų ir prievolių pagal jūrų teisę;
11. ragina Sąjungą ir valstybes nares svarstyti galimybę sukurti mechanizmus, kuriais būtų galima nustatyti saugias išgelbėtų pabėgėlių ir migrantų išlaipinimo vietas;
12. ragina Sąjungą ir valstybes nares sukurti paskirstymo ir perdavimo mechanizmus ir tiems asmenims, kuriems gali prireikti tarptautinės apsaugos, sudaryti galimybes naudotis teisingomis ir veiksmingomis prieglobsčio procedūromis remiantis supratimu, kad išlaipinimas nebūtinai reiškia, jog tik ta valstybė, kurios teritorijoje išlaipinami jūroje išgelbėti asmenys, turi prisiimti visą atsakomybę;
13. ragina valstybes nares užtikrinti, kad visos įvairių bendros Europos prieglobsčio sistemos priemonių nuostatos būtų įgyvendinamos teisingai; primena valstybėms narėms, kad tarptautinės apsaugos prašantys asmenys turėtų būti nukreipti į kompetentingas nacionalines prieglobsčio institucijas ir jiems turėtų būti suteikta galimybė naudotis teisingomis ir veiksmingomis prieglobsčio procedūromis;
14. ragina valstybes nares apsvarstyti, ar reikėtų tuomet, kai būtina, taikyti Reglamento (ES) Nr. 604/2013⁽¹⁾ 3 straipsnio 2 dalį dėl atsakomybės prisiėmimo už asmenų, kuriems kyla rizika, kad jie negalės naudotis savo teisėmis kurioje nors valstybėje narėje, negalincioje įvykdyti savo išpareigojimų, prieglobsčio prašymus; patvirtina, kad valstybės narės taip pat turėtų apsvarstyti galimybę taikyti minėto reglamento 15 straipsnį, kad būtų suburti išsklaidytų šeimų nariai;
15. ragina Frontex ir valstybes nares užtikrinti, kad pagal persvarstyto Frontex reglamento 5 straipsnį visi Europos sienos apsaugos pareigūnų būriuose tarnaujantys sienos apsaugos pareigūnai ir kiti darbuotojai iš valstybių narių, taip pat Frontex personalas, sudalyvautų mokymuose atitinkamais Sąjungos ir tarptautinės teisės, įskaitant pagrindinių teisių, klausimais;
16. ragina ES ir valstybes nares panaudoti turimas europines ir nacionalines priemones ir stebėti mišrius migracijos srautus, užtikrinti gerą veiksmų koordinavimą ir informavimą, pavyzdžiui, palengvinti valstybių narių pakrančių apsaugos pareigūnų keitimąsi informacija;
17. ragina Sąjungą, Frontex ir valstybes nares užtikrinti, kad pagalba į nelaimę patekusiems migrantams ir gelbėjimas jūroje būtų vienas iš svarbiausių prioritetų įgyvendinant naujai priimtą Eurosur reglamentą;
18. ragina nedelsiant pradėti geriau koordinuoti ES priemones ir išteklius, įskaitant tuos, kuriuos turi Frontex (pvz., Eurosur) ir Europol, siekiant kartu su trečiosiomis šalimis veiksmingiau kovoti su nusikalstamais prekyautojų žmonėmis ir kontrabandininkų tinklais;
19. primena, kad ES solidarumas turėtų būti glaudžiai susietas su atsakomybe; primena, kad valstybės narės turi teisinį išpareigojimą padėti migrantams jūroje;
20. primygtinai ragina valstybes nares naudotis savo prerogatyva žmonių gyvybei gelbėti jūroje pagal tarptautinius išpareigojimus;
21. reiškia susirūpinimą dėl didėjančio žmonių, kurie rizikuoja savo gyvybėmis ir pavojingomis sąlygomis plaukia laivais per Viduržemio jūrą į ES, skaičiaus; ragina valstybes nares imtis priemonių, kuriomis būtų saugiai ir teisingai užtikrinama, kad prieglobsčio prašytojai galėtų pasinaudoti Sąjungos prieglobsčio sistema;
22. pažymi, kad teisėtas atvykimas į ES yra geriau nei daug pavojingesnis nelegalus atvykimas, keliantis prekybos žmonėmis pavojų ir grėsmę gyvybei;
23. ragina laikytis daugiau aprėpiančio požiūrio į migraciją, siekiant užtikrinti, kad su migracija susiję klausimai būtų sprendžiami visapusiškai;
24. ragina ES parengti išsamesnę strategiją, ypač dėl Viduržemio jūros regiono, kurioje darbo jėgos migracija būtų aptarta atsižvelgiant į aplinkos socialinės, ekonominės ir politinės raidos kontekstą; ragina ES ir valstybes nares apsvarstyti turimas priemones pagal ES vizų politiką ir ES darbo jėgos migracijos teisės aktus;

(¹) OL L 180, 2013 6 29, p. 31.

2013 m. spalio 23 d., trečiadienis

25. ragina valstybes nares nustatyti griežtas baudžiamąsias sankcijas asmenims, sudarantiems sąlygas prekybai žmonėmis į ES ir ES viduje, ir surengti plataus masto informacines kampanijas, siekiant didinti informuotumą apie pavojus, su kuriais susiduria tie, kurie savo gyvybę patiki kontrabandininkams ir prekiautojams žmonėmis;
26. ragina ES ir valstybes nares iš dalies pakeisti ar persvarstyti visus teisės aktus, pagal kuriuos asmenys, padedantys nelaimės ištiktiems migrantams jūroje, laikomi nusikaltėliais; ragina Komisiją persvarstyti Tarybos direktyvą 2002/90/EB, kuri apibrėžia sankcijas už padėjimą neteisėtai atvykti, vykti tranzitu ir apsigyventi, siekiant aiškiai nustatyti, kad humanitarinės pagalbos teikimas nelaimės ištiktiems migrantams jūroje yra sveikintinas elgesys, o ne toks veiksmas, už kurį galima skirti kokią nors sankciją;
27. ragina ES ir trečiąsias šalis geriau, veiksmingiau bendradarbiauti, kad tokie tragiški įvykiai, kaip prie Lampedūzos krantų, nebepasikartotų; mano, kad ES ir tranzito į ES šalių susitarimai dėl migracijos valdymo yra Sąjungos prioritetas artimiausiu metu, įskaitant policijos infrastruktūros finansavimą ir teisėsaugos pajėgų mokymus, pagalbą toms šalims ir migrantų kilmės šalims įvairinti ir gerinti savo ekonomiką, ir pabrėžia, kad reikia, jog trečiosios šalys laikytųsi tarptautinės teisės nuostatų dėl gyvybės gelbėjimo jūroje ir užtikrintų pabėgėlių apsaugą ir pagarbą pagrindinėms teisėms;
28. ragina ES ir toliau siūlyti humanitarinę, finansinę ir politinę pagalbą Šiaurės Afrikos ir Artimųjų Rytų krizės regionams, kad būtų šalinamos esminės migracijos ir humanitarinių krizių priežastys; todėl ragina ES stebėti finansavimo paskirstymą ir didinti su tokia pagalba susijusią demokratinę atskaitomybę, kad šie ištekliai turėtų teigiamą poveikį, kurio iki šiol trūksta;
29. ragina ES ir valstybes nares imtis tinkamų atsakingų priemonių dėl galimo pabėgėlių antplūdžio į valstybes nares; ragina Komisiją ir valstybes nares toliau stebėti esamą padėtį ir dirbti klausimais, susijusiais su nenumatytų atvejų planavimu, pajėgumų kūrimu, politiniu dialogu ir priimtų žmogaus teisių įsipareigojimų, susijusių su sulaikymo sąlygomis, laikymusi;
30. ragina valstybes nares paisyti negrąžinimo principo, laikantis galiojančios tarptautinės ir ES teisės nuostatų; ragina valstybes nares nedelsiant nutraukti bet kokią netinkamą ir pratęsto sulaikymo praktiką, kuria pažeidžiama tarptautinė ir ES teisė, ir pažymi, kad migrantų sulaikymo priemonės visuomet turi būti pagrįstos administraciniu sprendimu ir turi būti tinkamai motyvuotos ir laikinos;
31. ragina valstybes nares spręsti neatidėliotinų reikmių klausimą leidžiant papildyti nustatytą nacionalinę perkėlimo kvotą ir priimant asmenis iš humanitarinių paskatų;
32. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių parlamentams ir vyriausybėms, JT Generaliniam Sekretoriui ir JT vyriausiajam pabėgėlių reikalų komisarui.
-